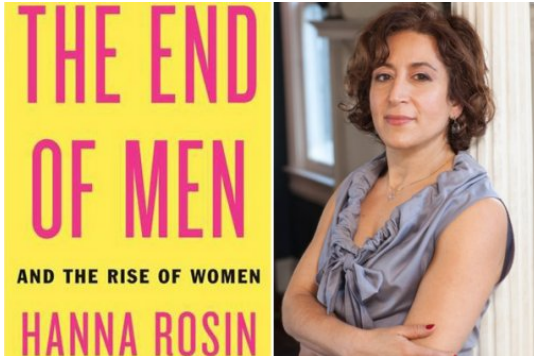

Приказ књиге Хане Розин „Крај мушкараца“ («The end of men»)

Данашње тржиште научних књига у САД све више доноси наслове које сугеришу доминацију жена: „Успон жена претворило мушкарце у децу“ («The Rise of Women Has Turned Men Into Boys»), „Крај мушкараца“ («The End of Men») и слично, а општи закључак оваквих студија је да хранитељице породица све више постају жене, док ће у средњој и вишој класи у кући командовати жене, а деморализовани мушкарци ће потражити спас у „вечном детињству“. Зашто се догађа уклањање мушког начела из савременог света је питање које мучило ауторицу књиге „Крај мушкараца“ Хану Розин (Hanna Rosin).

Розин сугерише се да је сумрак мушкости започео пре више од 500 година, приближно у време појаве мускетара, који су заменили средњовековне витезове. Технички прогрес је, дакле, витезове поспремиле у „старо гвожђе“, иако је то време било врхунац мушкости. Технички прогрес је довео до појаве да се почне ценити мозак и адаптација на нове техничке проналаске, али време жена још није наступило. Ово тврди у својој новој књизи «The End of Men» (Крај мушкараца).

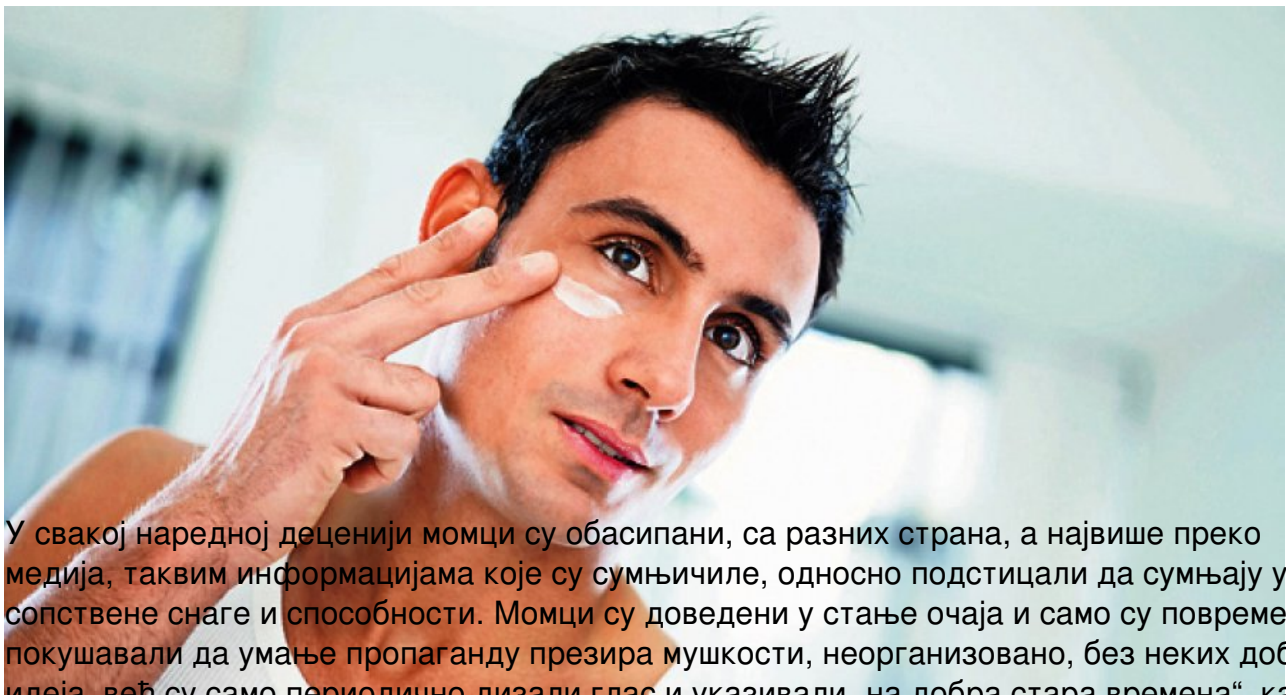

Када су последњи витезови одложили мачеве у корице, потврђивање мужевности се почело испољавати у новим ипостасима, али мушкарци свој (мушки) идеал (физичка

Капитализам феминизује мушкарце

Пише: Зоран Милошевић
петак, 08 март 2013 12:06

снага и патријархална власт) више нису могли да сачувају. Капитализам је уништио хијерахију односа између мушкарца и жене и уместо благородног мушког начела усталичио бога Мамона (новац). Фабрике су изродиле такав систем да мушкарцима више нису били потребни јаки бицепси. Морално проблематичне жене из викторијанске епохе створиле су масовну културу феминизације, у време када је америчка економија постајала најагресивнији капиталистички систем у свету. Жене су стекле право гласа и омогућен им је приступ образовању на свим нивоима. Почевши од 1950. године догодила се велика промена од економије засноване на бази добити у рударству, пољопривреди и тешкој индустрији, на економији услуга и тржишту новца, што је нарушило везу између физичке снаге и резултата рада. Потом се догодио научни (и, наравно, политички) пробој контрацептивних средстава и препарата. Стекавши власт над сопственом биолошком судбином, жене су могле да се равноправно носе на тржишту рада са мушкарцима. (Ово објашњава и понашање, за време велике рецесије, када су без посла остали бројни мушкарци, конзервативне партије су из све снаге удариле са незапамћеном злбом на слободу рађања деце какве није било никада до тада).

У свакој наредној деценији момци су обасипани, са разних страна, а највише преко медија, таквим информацијама које су сумњичиле, односно подстицали да сумњају у сопствене снаге и способности. Момци су доведени у стање очаја и само су повремено покушавали да умање пропаганду презира мушкости, неорганизовано, без неких добрих идеја, већ су само периодично дизали глас и указивали „на добра стара времена“, када се поштовао мушкарац и његов ратнички и заштитнички дух. Управо је кампања Републиканске партије САД ове 2012. године постала јарки пример нове верзије ове тежње. Наравно, све безуспешно. Храбри витезови, авантуристи – викинзи и бајроновски хероји су нестали са развојем телефона, а мушкарци које персонификује Арнолд Шварценегер су добили статус карикатуре.

Но, овде није крај мука и проблема за савремене мушкарце. Глобализација, политичка корупција и фундаментализам слободног тржишта изродили су велику рецесију, а она

убрзала отпуштања радника са посла и наметнула потрагу за било каквим послом на илегалном тржишту, што је само увећало стрес код мушкараца. Неки од мушкараца, због економских проблема, љути на свет око себе, манифестују екстремне патријархалне реакције, што је посебно присутно у исламском свету. Овде мушкарци почињу да мрзе жене, које уместо да се радују могућностима образовања и свеколиким слободама, стрепе да им неки озлојеђени мушкарац не плусне киселину у лице. У САД се слично догађа, доста притајеније, но бес мушкараца према женама кипи и питање је само дана када ће се пројавити у неком радикалном облику.

Књига Розин је манифест новог света који се појавио на наше очи, а то је свет који је уништио мушко начело. Розин пише о свету који је економију поставио „ногама на горе“ и који је разуверио мушкарце да имају било какву мисију и снагу, већ их је упутио на економску и политичку борбу са женама. У књизи „Крај мушкараца“ ауторка тврди да је уништавање мушког начела при крају, те да рецесија из 2008. године само довршава овај процес. У западној култури се, дакле, догађају бројне промене које усталичују жене и женске принципе у свим сферама, па и у улогама хранитељице (породице). Розин осликава комичне обрасце Новог светског поретка. „Пластична жена“ (мисли се на жене које постају лепе и zgodне уз помоћ пластичне хирургије) лако побеђује мушкарца у економији у којој царују услуге, а не производња. Њој се супротставља тужни мушкарац од „шпер плоче“, са "застарелим виђењима" света, који није способан да адекватно одговори на изазове XXI века. У новом «андројеном свету» добро образовани градски мушкарац се лакше прилагођава новим несталним улогама и са уздахом олакшања закључују да је добро што више нису храниоци породице. Имају избор да уђу у «клатећи брак», у коме ће се договорити ко ће бити хранилац породице, односно ко ће доносити новац кући. Но, перспектива мушкараца, посебно из радничке класе, јесте суморна, јер не могу да зараде довољно новца, како би равноправно и довољно учествовали у задовољавању потреба своје породице.

Само пре 50 година, како је истицао социолог Конел (R. W. Connell), сваки Американац (мушкарац) уживао је «дивиденде патријархата», а сада све више градских очева одгаја децу уз образложење да следе препоручену политику «партнерских односа» и равноправности у браку, због чега мушкарци трпе притисак и приморавају да се посвети одгајању деце, уместо да раде. Другим речима, мушкарац преузима женску улога, а жена мушку.

Ради се, дакле, о систему глобалног капитализма који прождире и уништава све. Овај систем је нечовечан, јер не уважава мушко и женско начело у животу. Розин у књизи доказује да се као резултат тектонских промена формира (примитивни) матријархат, који све мери женским полом, а мушки прождире и потискује. Другим речима, овај матријархат у настајању већ исказује, уз помоћ технологије и похлепе, да се претвара у својеврсног монструма. Розин наводи као илустрацију своје тврдње речи најбогатије жене на свету Џине Рајнхарт (Gina Rinehart) која презире хуманост и назива раднике „нитковима“ (свој капитал је стекла у области рударства) предлажући да им дневница буде само два долара. У том систему плате жена се деценијама уназад увећавају, а мушкараца се смањују. На пример, рецесија започета 2008. године оставила је у 80 посто случајева без посла мушкарце.

Крај старог мушког начела у новом поретку је неминован, што многи и поздрављају, јер води потчињавању мушкараца. Просто чекају трен када ће моћи да потчињеним мушкарцима покретом руке дају наређења. Капиталистички систем који сада постоји и који прети да у потпуности овлада планетом успоставља пирамидални социјални систем у којем доминирају жене. Но, закључује Розин, то није рецепт за срећу. Угњетавање било кога, па и мушкараца, није нешто што треба да нас радује. Напротив.